

Infrastrukturdepartementet

Innovation genom information (SOU 2020:55)

Er beteckning I2020/02346

Inledningsvis kan konstateras att Kriminalvården inte tillhör de remissinstanser som Infrastrukturdepartementet valt att skicka betänkandet till för synpunkter. Kriminalvården vill dock ändå, utifrån de aspekter som myndigheten har att beakta, lämna vissa synpunkter på betänkandet enligt följande.

Undantag från kravet på visst format

Kriminalvården ställer sig generellt positiv till en ökad tillgänglighet och spridning av information i form av öppna data och ser i likhet med utredningen att det finns stora värden i detta ur ett bredare samhällsperspektiv. Samtidigt finns det också uppenbara risker för intrång i den personliga integriteten vid en ökad tillgänglighet och spridning av information som innehåller personuppgifter i digitalt format. Det kan likväl finnas risker med att överföra information som är känslig ur ett säkerhetsperspektiv på sådant sätt.

Inom Kriminalvården finns stora informationsmängder som innehåller känsliga personuppgifter. Sekretess gäller endast till viss del för dessa uppgifter, bl.a. eftersom kriminalvårdssekretessen enligt 35 kap. 15 § offentlighets- och sekretesslagen inte gäller för beslut. I dagsläget tillämpar Kriminalvården, bl.a. av hänsyn till risken för intrång i den personliga integriteten, i de allra flesta fall det s.k. utskriftsundantaget i 2 kap. 16 § tryckfrihetsförordningen när handlingar som inte omfattas av sekretess men som innehåller personuppgifter rörande klienter lämnas ut. Ett annat exempel är då handlingar inom Kriminalvården som rör myndighetens personal begärs ut och det kan antas att det sker i syfte att trakassera eller påverka personalen i sin myndighetsutövning. Det är därför av stor vikt att skyddet för den personliga integriteten kan upprätthållas även fortsättningsvis. I den nya öppna data-lagen föreslås en bestämmelse som undantar information från kravet på att tillhandahållas i visst format om det är olämpligt med hänsyn till skyddet av personuppgifter eller om det finns ett förbud i annan författning (4 kap. 6 §). Enligt Kriminalvårdens uppfattning finns ett stort behov av att lagstiftaren på ett tydligare sätt klagör hur denna bestämmelse ska tolkas. Exempelvis framstår det som oklart huruvida undantagsbestämmelsen kan åberopas gentemot t.ex. en journalist eller någon som utger sig för att vara skribent (jfr 7 § lagen [2018:218] med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning).

Konsekvenser

Utredningen konstaterar att de ekonomiska konsekvenserna av förslagen vad gäller handläggningen av en begäran om vidareutnyttjande bör kunna hanteras inom myndigheternas befintliga anslag. Samtidigt noterar utredningen att det är rimligt att anta att den nya lagen kommer att åberopas i större utsträckning än idag, med hänsyn till de utökade kraven på format.

Som framgår ovan tar Kriminalvården emot ett stort antal förfrågningar om utlämnande av allmän handling där sökanden idag nekas digitalt utlämnande. Mot denna bakgrund gör Kriminalvården bedömningen att utredningens förslag sannolikt kommer leda till en stor ökning av antal beslut med efterföljande domstolsprocesser för myndigheten, såväl gällande utlämnande av allmän handling som gällande utlämnandeform och format.

Utredningens slutbetänkande

Avslutningsvis önskar Kriminalvården få tillfälle att lämna synpunkter på de förslag kring reglering av avgiftsuttag för utlämnande av allmänna handlingar i elektronisk form som Öppna data-utredningen ska lämna i sitt slutbetänkande.

Detta yttrande har beslutats av Kriminalvårdens generaldirektör Martin Holmgren efter föredragning av sektionschefen Per Henrik Hedbrant. I den slutliga handläggningen av ärendet har även deltagit chefsjuristen Caroline Oredsson.

Martin Holmgren